

מהו הר געש ואיך הוא נוצר?

התפרצויות של המגמה הלוהטת דרך סדקים וחריצים שנמצאים על פני כדור הארץ. לאחר כל התפרצות המגמה מתקשה והופכת לאבן מוצקה. כך, התפרצות אחר התפרצות, נוצר הר משכבות מגמה שהתקררו והפכו לסלע. אז יש לנו הר, ומה עכשיו? המגמה עולה לאט לאט מעלה, מעל פני האדמה, ובסופו של דבר היא מתפרצת בעוצמה רבה אל מחוץ ללוע הר הגעש. כאשר המגמה הרוחת והנוזלית מתפרצת החוצה היא מקבלת שם חדש: לְפָה.

כדי להבין כיצד נוצר הר געש נצטרך לרדת עמוק עמוק מתחת לפני האדמה ולהכיר את שכבות כדור הארץ. הפנים של כדור הארץ מחולק למספר שכבות שמורכבות בעיקר מסלעים, ובאמצעו שוכנת הליִפָּה - גלעין פנימי מוצק. בשכבות שעוטפות את הגלעין הפנימי שורר חום גבוה מאוד. החום גבוה כל כך עד שהוא מתיך בקלות את הסלעים שנמצאים בסביבתו והופך אותם לחומר שנקרא מִגְמָה. הר הגעש הוא בעצם מבנה שנוצר במהלך

היכן נמצאים הרי געש?

החלקים האלה יוצרים לחצים שגורמים לתופעות כמו רעידות אדמה והתפרצות הרי געש. הרי געש נמצאים בעיקר (אך לא רק) במקומות שבהם הלוחות הטקטוניים נפגשים, הנקראים גבולות הלוחות.

קרום כדור הארץ - השכבה החיצונית של הכדור שעליה אנחנו הולכים - בנוי משכבת אדמה סלעית ומחולק ללוחות ענקיים הנקראים לוחות טֶקְטוֹנִיִּים (שנראים כמו חלקים של פאזל). התנועות והחיכוכים של

האם יש סימנים שיכולים לרמוז על התפרצות קרובה של הר געש?

החוקרים רואים שחלים שינויים מסוימים בתנודות על קרום כדור הארץ ובתחומים נוספים כמו הטמפרטורה והלחץ של המגמה או פליטת גזים מלוע הר הגעש, הם יכולים לדעת שצפויה התפרצות של מגמה בעתיד הקרוב.

אי אפשר לצפות מתי בדיוק הר הגעש צפוי להתפרץ, אבל אפשר לדעת אם הר הגעש צפוי להתפרץ בקרוב. כיצד? באמצעות מידע שמתקבל מחוקרים שעוקבים אחרי השינויים שמתרחשים על האדמה שנמצאת בקרבת הר הגעש. כאשר

הרי געש בישראל

הגולן פעילות געשית ענפה, ולכן הגולן מכוסה בסלעים געשיים כמו בַּזָּלֵת או סְקוֹרְיָה שנוצרו מלִפָּה שהתקררה. יש מי שקורא להר אביטל ולהר בְּנֵטַל "הרי הגעש של הגולן". אם אתם מתכננים לטייל שם, אל תדאגו - הם לא צפויים להתפרץ בקרוב או בכלל, שכן מדובר בהרי געש כבוים.

תאמינו או לא - יש יותר מעשרים הרי געש בישראל! אך אל חשש, התקופה הסוערת שבה היו התפרצויות של הרי געש בארץ התרחשה לפני הרבה שנים. אם טיילתם לאחרונה ברמת הגולן, יכול להיות שהלכתם על הר געש או בקרבתו בלי שבכלל ידעתם על כך. לפני מאות אלפי שנים הייתה ברמת

הרי געש